

Анализ на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги

I. Кратък увод – обща характеристика на планираните от стопанството горскостопански дейности през 2023 година на ТП ДГС „Смолян“:

Планираните и извършените лесокултурни дейности през 2023 година са, както следва:

1. Почводготовка:

- ✓ Почистване на сечища от вършина, клони и други отпадъци от сечта чрез събирането им на купчини върху площ от 35дка;
- ✓ Направа на площадки с ръчни инструменти през пролетта върху площ от 50дка;
- ✓ Направа на тераси с ръчни инструменти през пролетта върху площ от 10дка;

2. Залесяване

- ✓ Залесяване с подобрения меч на Колесов в следните отдели/подотдели: 163-ж, 166-н1, 169-м, 170-е, 194-ж – 63 дка.

3. Отглеждане на култури

- ✓ Първо отглеждане на култури - ръчно плевене и разрохкване на почвата в площадки
 - едногодишни култури - в отдели/подотдели: 163-ж, 166-н1, 169-м, 170-е, 194-ж – 63 дка.
 - двегодишни култури – в отдели/подотдели: 162-ж, 171-у, 171-а1, 181-с, 182-м – 17 дка.
- ✓ Второ отглеждане на култури - отглеждане чрез изрязване на плевели със сърп, когато не се плевят и разрохва.
 - едногодишни култури - в отдели/подотдели: 163-ж, 166-н1, 169-м, 170-е, 194-ж – 63дка.
 - двегодишни култури – в отдели/подотдели: 162-ж, 171-у, 171-а1, 181-с, 182-м – 17 дка.

4. Отгледни сечи без материален добив

- ✓ Отгледни сечи без материален добив в отдел 2112-и върху площ от 2 дка

5. Работа в генеративна градина

- ✓ Формиране на корони чрез отрязване на леторасли между 3-ти и 4-ти прешлен върху площ от 16 дка в отдели 3129-л, 3130-д
- ✓ Изнасяне на вършина, клони и други отпадъци от сечта извън площта върху площ от 16 дка в отдели/подотдели 3129-л, 3130-д

- ✓ Изсичане на издънки с ръчни инструменти до 3 годишна възраст върху площ от 10 дка в отдели 3129-л, 3130-д

6. Подпомагане на естественото възобновяване

- ✓ Почистване на сечища от вършина, клони и други отпадъци от сечта чрез събирането им на купчини през есента върху площ от 40 дка в отдел/подотдел 3081-б;
- ✓ Направа на площадки с ръчни инструменти през есента върху площ от 40 дка в отдел/подотдел 3081-б;
- ✓ Маркирани са 29 044 м³ стояща маса.

За периода от 01.01.2023 год. – 31.12.2023 год. в базираната информационна система <https://system.iag.bg>, модул ”Лесопатологично обследване” са регистрирани общо 117 броя сигнални листове за държавни горски територии от биотични и абиотични фактори.

Стопанството има утвърден и приет противопожарен план, като за 2023 год. има регистрирани 4 пожара върху площ от 9дка в иглолистни и широколистни гори.

ТП ДГС „Смолян“ е изразило готовност да вземе участие в различни мероприятия като почистване на туристически маршрути, организиране на мероприятия за запознаване на обществото с горската професия.

II. Анализ на негативните въздействия

➤ Негативен екологичен външен ефект:

ТП ДГС „Смолян“ е свело до минимум негативните екологични и социални външни ефекти чрез добре разработени системи за управление.

На територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми и цели екосистеми. За предотвратяване на негативните въздействия върху водните ресурси са предвидени изграждания на скари и мостове над водни течения там където ще има извозване на материали, както и буферни зони около водните течения, където не се извършва дейност.

При маркиране и осъществяване на дърводобивни дейности неволно може да бъдат нанесени щети /преки или косвени/ върху някои видове животни, да се наруши спокойствието на дивеча или да се нанесат повреди върху потенциални места подходящи за гнездене, леговища и убежища, което от своя страна да доведе до влошаване състоянието на отделни индивиди, групи или цели популации на видове.

Не са извършвани залесявания с неподходящи дървесни видове, като са спазени указания на МОСВ за използването на местни видове при извършване на нови залесявания в защитени зони. С провеждането на всички дейности в горите не е намалена устойчивостта на насажденията срещу различните абиотични и биотични фактори. При дадени предписания от проверки са предприемани действия за изпълнението им.

Много често след приключването на горскостопанските дейности има вероятност да останат несъбрани или разхвърляни остатъци от сечта и битови отпадъци, има вероятност да бъдат разрушени и задръстени водостоците, да бъдат засегнати и замърсени водоизточниците на питейна вода. Затова тези последствия се предотвратяват посредством прилагане на комплекс от мерки от наша страна, а именно:

- Във всеки технологичен план се определя начина на почистване на сечището от дървесните остатъци при провеждане на сечта;
- Посочват се и се обозначават местата за събиране на битови отпадъци, като след приключване на сечта същите се събират и изхвърлят в определените за сметосъбиране контейнери в населените места.

Целият лесовъдски състав на ТП ДГС „Смолян“ осъществява непрекъснат контрол и присъствие, както в обектите, в които се осъществяват горскостопански дейности, така и на територията на цялото стопанство.

При установяване наличието на ключови елементи на биоразнообразието в насаждения, в които предстоят провеждане на горскостопански дейности, същите се отразяват в приложение – неразделна част на всяко лесовъдско досие, в което подробно се описват и мерките за опазването им.

Превозът на дървесина в лоши метеорологични условия е предпоставка за развитие на ерозионни процеси и образуване на свлачища, което може да доведе до разрушаване горските пътища. Превантивна мярка от страна на ТП ДГС „Смолян“, която дава добри резултати е съществуващата добра практика горските стражари и целият лесовъдски състав да не допуска превоз на дървесина в неподходящи метеорологични условия.

➤ **Негативен социален външен ефект:**

В териториалния обхват на ТП ДГС „Смолян“ негативния социален ефект от дейността му, е сведен до минимум.

Местното население е задоволено с дърва за огрев.

Няма нарушаване на права на собственост, няма нанасяне имуществени вреди, няма негативно въздействие върху пътната и комуникационна инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа на населените места, няма негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (за туризъм, рекреация, религиозни и културни средища, места с историческо значение и др.). Няма негативни въздействия ловностопански дейност на местните общности.

Дърводобивните дейности по време на ловния сезон може да окажат негативно влияние върху спокойствието на дивеча. За да се избегне това влияние ловните дружини дават график, къде ще бъде извършено ловуването, в тези райони се ограничават горскостопански дейности

III. Анализ на положителните въздействия

➤ **Позитивен екологичен външен ефект**

ТП ДГС „Смолян“ със своите добре разработени механизми за управление поддържа горските комплекси в състояние позволяващо те да изпълняват множество социални, екологични и икономически функции, осигуряващи чист въздух и питейна вода. Създадени са добри условия за съществуването на генетично и биологично многообразие в горите, извършва се залесяване с подходящи видове.

Жизнеспособността на гората е свързана с богатството на генетичния ресурс. Осъзната необходимост от това да се съхранява трайно и да се ползва поколения напред, налага да се следят пътищата за съхранение и обогатяване на горските територии, като са предприети действия по това да се оставят мъртви и загиващи дървета, които играят важна роля за функционирането и производителността на горските екосистеми чрез влиянието им върху биологичното разнообразие, съхранението на въглероден диоксид, кръговрат на веществата и енергия, хидрологичните процеси, защита на почвите и възобновяване на дървесните видове.

➤ **Позитивен социален ефект:**

ТП ДГС „Смолян“ изпълнява изцяло своите отговорности по отношение на:

✓ охрана на горските територии и ресурси – ТП ДГС „Смолян“ опазва предоставените за управление ДГТ и горски територии други собственности;

✓ осигуряването на достъп до гората (за рекреация, туризъм, събиране на НДГП и др.) в следствие изграждането на нови и поддържане на съществуващи горски пътища;

- ✓ осигуряването на добри условия за естетическа наслада – в териториалния обхват на ТП ДГС „Смолян“ са изградени много кътове за отдих и чешми, на които населението се наслаждава и оползотворява;
- ✓ организират се съвместни дейности с училища, кметства, други организации;
- ✓ участва в подпомагане на местните общности в критични ситуации като спасителни акции, гасене на пожари и др.)

ИЗВОДИ

Гората винаги е давала живот и сигурност на хората. Тя оформя красивият облик на природата, дава ни многобройни материални блага, осигурява ни здраве.

Горите са една важна неразделна част от живота на човека, но с годините и напредването на технологиите, взаимоотношенията между обществото и гората стават все по - сложни.

От дълбока древност, те са източник на много и разнообразни продукти използвани в различни аспекти от нашият живот. Освен дървесина от тях се получават съпътстващи продукти като кори, сено, горски плодове, гъби, билки и др. осъществява се ловен туризъм и интересни туристически атракции.

Горските насаждения изпълняват много важни защитни, водоохранни, естетически, противоерозионни, културни, хигиенни и рекреационни функции, като за тяхното поддържане и запазване персонално носим отговорност.

Гората представлява уникален природен ресурс, причисляващ се към групата на изчерпаемите природни ресурси. Тя е силно податлива на изменения, което налага полагането на грижи, за да бъде възобновена. Неправилното стопанисване, опазване и поддържане се явяват потенциална заплаха за нейното изтощаване и изчерпване като природен ресурс.

Директор :.....п*.....

/инж.Петко Марински/

**Налице е положен подпис, като същия е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679).*